GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribina

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Pripćene po retku 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II | ŠIBENIK, 3 AUGUSTA 1934 | BROJ 111

Razne vijesti

Dolazak Bugarskih Junaka u Zagrebu. U četvrtak u 16 30 s. stigli u u Zagreb bugarski Junaci i Junakinje. Vodi ih starešina Bugarskoga junačkoga Saveza Dimitrije Lazov. U 2 sata na večer stigli su posebnim lakom čehoslovački Sokoli i Sokolice.

Na Pariz se jučer nenadano spustio oblak letećih mrava, te u hrpama navaljivao u kavane i restauracija nanosivši mnogo neugodnosti i muke ljudima.

Austrijski ustaše nacionalni socijalisti neprestano bježe na jugoslavenski teritorij, gdje se odmah prekaju našim vlastima.

Pretsjednik Reicha Hindenburg je vrlo slabi i katastrofa se očekuje svaki čas. Hitler boravi u Neudecku.

Pekari u Srijemskoj Mitrovici snizili su cijene kruhu. Sada su cijene kruhovke: crni 1.25, polubijeli 1.50 i bijeli 2.50 dinara po kg.

Na sokolskom sletu u Zagrebu bit će zastupano svekoliko slavensko sokolstvo osim lužičke srpskih Sokola.

U francuskom nacionalnom radiu dogodio se od subote na nedjelju u noći nevjerojatan incident. Pri kraju emisije čuo se na njemačkom jeziku poziv: „Achtung, Achtung", a poslije toga je svirana internacionale.

Svjetski rat u ciframa

Statistika Međunarodnog biroa rada u Ženevi je najpouzdaniji izvor informacija o ratnim gubicima. Prema toj statistici na ratno polje je izašlo 70 miliona ljudi. Više od polovine su ti tujuće države izgubile smrću, ranjavanjem ili zarobljivanjem. Od 70 miliona ljudi se odmah poslje rata vratio kućama zdravih ili prividno zdravih 34 miliona i kod znatnog procenta tih kojih su se vratili pojavile su tek kasnije posljedice ratnih ozljeda.

10 miliona ljudi je na frontovima ubijeno. Svaki sedmi muškarac je morao platio svojim životom. Skoro svaki deseti se vratio kući bez nekog ekstremiteta, slijep, ili na drugi način ubogaljen. Ranjeno je još drugih 14 miliona ljudi, ali kod njih rana nije ostavila tako strašnih posljedica. 6 miliona ljudi je zarobljeno ili su nestali. Možemo reći, da bi od tih nestalih mogli povećao redove mrtvih neznanih vojnika. Broj ubijenih bi bez sumnje skočio na 12 miliona ljudi. Svjetski rat je trajao ukupno 1.550 dana dakle na svaki dan pripada 7.742 mrtvih. Svakog sata na frontovim umiralo je 323 čovjeka, dnevno je ranjeno 13.095 ljudi ili 545 svakog sata. Materijalnu štetu je bivši američki predsjednik Hoover ocjenio na 400 milijardi dolara.

Nezavisnost Austrije

Razvikana fraza, koja je više ingerencijom stranih sila nego sopstvenim nastojanjem većine austrijskog naroda nametnuta i održava.

Zašto? Zato jer je prema neumoljivom zakonu rata za pobijeđeni austrijski narod bila učinjena iznimka u primjeni onih političkih načela, koja su u drugoj fazi toga rata postala bilo po uvjerenju ili po nuždi vrhovni cilj svjetskog rata.

Činjenica je da su Austrijanci pravi i čisti Nijemci, ali činjenica je i to da se nakon rata Evropa imala prekrojiti tako, kako bi se udovoljilo u prvom redu životnim interesima onih, koji su se borili za velike demokratske ideje.

Iako dakle prema principu samoodređenja naroda Austrijanci imaju teoretski potpuno pravo da se pozivaju na taj princip i da upiru prstom u sve eventualnosti, koje proizlaze iz nemogućnosti primjene toga principa na njih, to se danas još uvijek vjeruje da će se austrijska nezavisnost vječito održati.

I površni pogled u najnoviju istoriju austrijske republike dokazuje nam, da je i skoro zvanično i kolektivno želja za ujedinjenjem postala i suviše aktuelna i da je takova bila i prije 31 januara 1933 god.

Kad je nacionalni socijalizam došao na vlast u Njemačkoj, prvo i glavno pitanje njegova vanjsko-političkog programa bilo je pripremanje terena za ujedinjenje sa Austrijom.

Ali poučen neuspjehom projektirane carinske unije iz 1931 g. smatrao je Hitler da metode njegovih prethodnika nisu bile podesne za ostvarenje toga cilja. Zato je trebalo upotrebiti druga sredstva, koja, pa makar uz cijenu najvećih žrtava i najtežih osuda, imaju da poslože ujedinjenju.

Mirovnim ugovorima bijahu Njemačkoj oduzeti većinom oni teritoriji, koje nastavaju druge nacije pa joj se tako iz nacionalnih i strateških razloga umanjio teritorijalni opseg. Reći iz strateških, jer ju se smatralo još uvijek opasnom za evropski mir i novi poredak. Iz toga razloga i versajski, senžermenski ugovor predviđa bezuvjetnu nezavisnost Austrije, koja je po shvaćanju većine pozvanih i nepozvanih političara osnovni uslov evropske ravnoteže i mira.

Republika Austrija svedena na skup bivših nasljednih zemalja bez obzira na mogućnost samostalnog i privrednog života, došla je već više puta u takovu materijalnu nepriliku da su joj garanti njezine nezavisnosti potpisivali mjenice koje ona **novcem** nikada neće moći isplatiti. Potpisi su davani uz jamstvo o nezavisnosti. Ženevski protokol iz 1922 g. it.d.

Međutim vidjelo se da onakova Austrija, čiji glavni grad već pretstavlja skoro trećinu čitavog žiteljstva nije u stanju da obezbijedi sebi uspješni i samostalni privredni život, a još manje da udovolji svojim financijskim obavezama.

Ta je činjenica stvorila od Austrije sredstvo za ucjenu, a pored toga i tabor, gdje će se ukrštavati razne političke sfere. U najnovije doba kad je Hitler preuzeo vlast i kad je pitanje ujedinjenja došlo u akutnu fazu postavila je Italija na Austriju glavno težište svoje vanjske politike. Razni planovi o privrednoj saradnji u Podunavlju, onda posebni ugovori između Italije i Austrije, kao i najnoviji privredni aranžman između njih najbolje nam očituju, kako Italija zamišlja anstrijsku nezavisnost.

Svakome je dobro poznato da je Italija moralno i materijalno potkopala temelje austrijske socijalne demokracije, da je Italija ona sila koja je i te kako u vezi sa februarskim događajima, pa zato nije čudo što danas u Austriji postoji među masama ogromno neraspoloženje protiv Italije, koja hoće da Austriju uvuče nesamo u svoju interesnu sferu, nego da i na njoj izvrši ono nasilje, što je bila izvršila i nad Albanijom.

Svak zna da je Italija stupila u prošli rat sa sigurnom mjenicom u ruci, a osim toga i u namjeri da doprinese rušenju Austro-Ugarske, jer joj bijaše preteško, što je sa dvije strane bila uklještena od dviju moćnih velesila.

Rasulom Austro-Ugarske Italija je dobila rat. Popravila je svoje strateške granice i omogućila je sebi penetraciju u Centralnu Evropu.

Zato je njoj najviše u interesu da joj se odjednom ne pojavi kao neposredni susjed na sjeveru Njemačka — nacionalno homogena država.

U tom bi slučaju opet između njih stara pitanja došla na tapet, a što je najvežnije Njemačka bi Italiji presjekla put na Istok i potpuno je istisnula iz Centralne Evrope. Pitanje njemačkog izlaza na Trst opet bi oživjelo i tim trvenjem bi se zabavila Njemačka, a Italija bi utrošila svu svoju snagu i moć, čime bi Evropa a naročito istočna i srednja bile za dulji period ostavljene na miru.

Danas je već kasno da se nezavisnost Austrije održi bilo kakovim nutarnjo-političkim sistemom. Jedino vanjskom presijom može da joj se uz cijenu velikih žrtava i ozbiljnih zapletaja produži samostalni život. A to će jamačno dovesti do još veće napetosti između Nove i Stare Evrope na štetu onog mira, koji je danas više nego ikada potrebit.

B.

Stvaranje balkan. banke

Pitanje osnivanja Balkanske banke uzeto je u ozbiljno proučavanje i vrlo je vjerovatno, da će se ovo pitanje skinuti u najkraće vrijeme sa dnevnog reda. Vrlo je vjerovatno, da će se ona osnovati u najkraćem vremenu i od nje će imati vrlo velike koristi sve balkanske zemlje.

Radi utvrđivanja detalja oko osnivanja ove banke održat će se u najkraćem vremenu konferencija zainteresovanih zemalja po ovome pitanju, a tom bi se prilikom imali izraditi i detaljni planovi i statuti za rad Balkanske banke, koja bi imala svoje sjedište vrlo vjerovatno u Beogradu, a filijale u ostalim balkanskim zemljama. Kapital banke bio bi podijeljen i uložen prema financijskim prilikama pojedinih zainteresovanih balkanskih zemalja koje će biti učlanjene u ovoj banci kao akcionari.

Kolonizacija u Juž. Srbiji

Ministarstvo poljoprivrede odobrilo je potrebne kredite za kolonizaciju koja će ove godine biti najvećim dijelom naročito u južnim krajevima izvedena. Isto tako pristupit će se i u tim krajevima podizanju kolonizacionih kuća istog tipa kao onih koje su izgrađene u Dojranu a koje su se pokazale kao vrlo dobre i praktične. Ove će se godine izvršiti kolonizirane optanata iz Istre i dijelom iz Mađarske. Odobrn plan kolonizacije ima da se izvede u roku od 5 god. i sve je predviđeno za njegovo što bolje izvođenje.

Smrt Hindenburga.

Novi pretsjednik Reicha g. Hitler.

Jučer ujutro preminuo je na svome imanju u Neudecku pretsjedaik njemačke republike g. Paul v. Hindenburg. Prije njegove smrti vlada je održala sjednicu na kojoj je donijela zakon o njegovu nasljedniku. Prema tom zakonu sva prava i prerogative pretsjednika prelaze automatski na kancelara. Dakle od sada je pretsjednik Reicha g. Adolf Hitler.

Podmirite pretplatu!

„ERIKA" najsavršeniji pisaći stroj, biser malih pisaćih mašina

„IDEAL" uspjeh i napredak su odlike ovoga pisaćeg stroja, koji je već 32 g. u uporabi.

Zastupstvo i skladište za Primorsku banovinu

Knjižara i papirnica

Bojanić i Grabovac

Bosanska ulica 3 — SPLIT — Narodni Trg br. 6

FILIJALA: ŠIBENIK — ulica Kralja Tomislava

— Telefon interurban br. 97. —

Prospekte šaljemo na zahtjev

Izvanredna skupština zadruge „Ribar" zbog raskida ugovora o zakupu Vranskog jezera.

Povodom raskida ugovora o zakupu Vranskog Jezera, održana je u Splitu vanredna skupština zadruge „Ribar" koja je po ugovoru sa državom držala pod zakup ovo jezero. Na ovoj skupštini doneta je rezolucija u kojoj se upozorava da Banska uprava nije mogla donijeti odluku o oduzimanju jezera od zadruge „Ribar" s tim, da se ona mora odmah izvršiti. Takva odluka protivna je po ugovoru. Zato se u rezoluciji traži da se ta odluka Banske uprave podvrgne reviziji i da se pri tom ima u vidu ovo: 1. Da jezero u svoje vrijeme nije uredno predato zadruzi; 2. Da su od dana tako neuredne predaje činjene zadruzi smetnje od strane ergele u Vrani; 3. Da se nije htjelo pomoći zadruzi u njenom pionirskom radu na podizanju ribarstva; 4. Da zadruga nikad nije dobivala odgovor na svoje predstavke i 5. Da zadruga nije nikad seljacima nikakve smetnje činila, već je sve radila po nalogu vlasti. U rezoluciji se dalje ističe plodan rad zadruge „Ribar" na podizanju ribarstva, pa se iznose i priznanja koja su zadruzi učinjena od strane stručnih i zadružnih revizora. Na kraju se izražava nada, da će nadležni uvidjeti, da je štetna odluka o oduzimanju Vranskog jezera od zadruge „Ribar" i da ne će dopustiti da ova tako korisna zadruga propadnè. Zadruga traži i moli da ministar poljoprivrede odredi stručnu komisiju da ovaj slučaj ispita, da bi se kako treba okončao.

Štrajk rudara u »Monte Promina«

Javljaju iz Drniša: U rudniku Širitovac, vlasništvo Societa carboniffera „Monte Promina" buknuo je 25 jula spontano štrajk 110 radnika. Radnici traže da se jedamput urede radni odnosi zaključkom kolektivnog ugovora na osnovu zakona o radnjama izmedju njih i rudokopa, kao što je to zavedeno u državnim rudarskim poduzećima. Uprava rudokopa je formalno otpustila 87 radnika u Širitovcu baš nekako u vrijeme kad je štrajk proglašen. Ona je mišljenja da joj je u današnjoj krizi i slabom plasmanu ugljena na tržištima nemoguće podržavati rad u rudniku Širitovcu, jer, kako se ova jama nalazi daleko od željezničke pruge, prevoz do kolosjeka ne isplaćuje se. Uprava je uvjerena da je tamošnjem radništvu, koliko je god mogla, izašla u ovoj krizi u susret da zaradi koru kruha, i da je poduzeće „Monte Promina" prava blagodat za tamošnji kraj te je mnogo stotina rudara našlo zarade. Sada to ne može, jer da od 35 vagona dnevne produkcije ima 60% prašine. To je u glavnom u ovom sporu shvaćanje uprave „Monte Promina".

Krediti za pošumljivanje u Primorskoj banovini

Ministarstvo šuma i rudnika dalo je banskoj upravi pomoć od 134.131 dinara za održavanje šumskih rasadnika i 220.000 dinara za pošumljavanje u ovim srezovima: Benkovac, Biograd n-m, Hvar, Imotski, Knin, Korčula, Makarska, Metković, Preko, Senj, Supetar i Šibenik.

Kemički čisti i bojadiše odijela
najbolje i najbrže uz umjerenu cijenu poznata i odlikovana radnja
M. DOMIĆ
Kr. dvorski dobavljač
SPLIT
Parna praon. i gladion. rublja

O današnjem športu i njegovoj preosnovi

Pod gornjim naslovom donio je 27 br. Sokol. Glasnika interesantan članak, kojeg donosimo samo u kratkim izvacima radi pomanjkanja prostora.

Sportski pokret koji je u početku obećavao tjelesnu slobodu, nije se obistinio, jer je opet podlegao onim silama, koje sputavaju čovječanstvo. Tehnika, specijalizacija, racijonalna upotreba sila i strast za rekordima karakterišu današnji sportski život i život čovjeka uopće. Danas kod sporta igra glavnu ulogu princip rekorda, i samo njemu mora sve da služi. U stvari moderni sport temelji se na upotrebi postignutih rezultata. Zato se mnoga međunarodna natjecanja vrše po dogovorenim i uvijek jednakim uslovima. Danas se ne radi više o tome, da se putem sporta odgoji što više zdrave mladeži, nego se ide za tim da se nadmaši svoga protivnika, da se pobjedi.

Zašto ljude privlači toliko sport? Privlači ih zato što je u ljudima usađena ona „težnja za moći" — kako kaže Adler — težnja, koja u najraznovrsnijim formama izbija iz svakog pojedinca, težnja za samoodržanjem, težnja za plasiranjem samoga sebe nad drugima. To je glavna privlačna sila k sportu, i ako ima i drugih (častohleplje, težnja za slavom i t. d.) Ako ta težnja za moći pređe granicu sposobnosti pojedinca zko ona u njemu razvija samo instinkt za plasiranjem na prvo mjesto, onda sport postizava samo negativne rezultate. Nažalost danas kao da je samo tako. Današnji sport ide za tim da pokaže koliko je jedan bolji od drugoga.

S tjelesno vaspitnog gledišta takmičenja i u njima postignuti uspjesi potpuno su bez vrijednosti, ako nisu podređena vaspitnom cilju, a ovo podređenje baš nedostaje današnjem sportu.

U stvari sport treba da uzgoji tjelesno zdrava čovjeka, koji prije svega pobjeđuje sama sebe, čovjeka koji ustrajnim radom jača tijelo i duh. Takav je čovjek psihički tako orijentiran da teži za visokim naporima samovoljno zadržava u granicama pravila. Takav čovjek nije objestan radi svojih pobjeda, jer on zna da sport ne gajimo samo radi uspjeha, negò radi čovječjeg dobra. Odgojiti takve ljude preko sporta možemo tjelesnim vaspitanjem, koje nije samo vaspitanje tijela, već klesanje čovjeka — ličnosti.

Danas smo daleko od toga. Danas je nezdravo poimanje sporta općenito. Sportska društva, koja su najpozvanija da rade po idealnim principima, izvor su svega zla. Onâ su iz sporta načinili teatar. Ona skupljaju u svoju sredinu samo ljude sposobne za rekorde, sposobne da društvu podignu slavu i ugled kakovim velikim uspjehom — pobjedom. Njima nije do toga da bi imali masu prosečno dobro izvježbanih članova, nego im je do pojedinca — rekordera. — Još je jedno veće zlo kod sportskih klubova. Kod njih danas sasvim prevladava materijalizam. Iz sportskih priredaba razvile su se materijalno—financijske priredbe. Ne ostaje vremena za vaspitanje, kad gospodarski motivi vode glavnu riječ.

Krajnje je vrijeme da se prekine sa dosadanjim sistemom „sportskog radâ i odgoja". Sjetimo se Sparte, koja je isto učinila, kada se je osvjedočila o pogubnom uplivu olimpijskih pobjeda.

Sport je snažno podigao tjelesnu tvornost, ali ipak nije čovjeku objasnio, zašto uopće radimo i zašto se trudimo, te gdje su granice za kojima počinje tjelesna vježbà da gubi na vrijednosti za pojedinca i za društvo. Ako je naš zadatak, da prilagodimo tjelesno vaspitanje naroda, onda mora to vaspitanje da bude prije svega takovo, da ono bude dio našeg kulturnog života. Zato je dužnost naših intelektualaca, i svih vodećih krugova, da taj ljudski pokret svedu u novi smjer, da bi tako služio višim ciljevima.

Naša općina i „La Dalmatienne"

Šibenska općina je uputila predstavku Ministarskom savjetu povodom rješenja Ministra financija da se šibenskoj općini na ime odštete za g. 1933 isplati svega 33.836 din.

U toj predstavci, sa kojom su se solidarisala sva kulturna, humana i nncionalna društva, šibenska općina konstatuje da se odštetni iznos stalno smanjuje umjesto da se prema ugovoru povećava, tako da je ove godine dosegao bagatelnu svotu od 33.836 din. Dalje se u predstavci traži, „da se prema čl. 12 resp. ugovora sa preduzećem „La Dalmatienne" iz predvidjenog garantovanog minimuma odredi ovoj općini primjerni dio, koji bi prema meritornim kalkulacijama iznosio za 1933 god. skupâ otprilike din. 500,000, te da se već sada utvrdi avans za tekuću godinu, i doznači općini onoliki iznos veći od 500.000 din. koji će srazmjerno odgovarati kvoti, na koju prema progresivnoj tabeli čl. 12 ugovora ova općina ima pravo, ili da država kao odštetu za dokinute javne dažbine isplaćuje ovoj općini paušal od din. 600.000 godišnje, koliko je po tom osnovu prosječno primala od ranijeg društva „Suf d", a država da zadržava za sebe dio godišnjeg avansa, koji na općinu otpada".

Pri kraju se napominju teške financijske prilike ove općine, koje su takve najviše zbog izostanka prihoda od preduzeća „La Dalmatienne" na koje je ona sa sigurnošću računala. Izostankom ovoga prihoda nisu se mogli isplatiti anuiteti Hipotekarnoj banci za zajam od din. 2,700.000, te je ista stavila zabranu na općinske prireze i druge općinske prihode.

Hotel «EUROPA»
M. Sandalić
Biograd n-m
prvorazredna restauracija
preporuča se cij. nedjeljnim gg. izletnicima iz Šibenika
potpuno prvorazredni ručak i večera sa pićem Din. 30.-

Tijesno

Tijesno, dne 29 jula 1934.

Gospodine Uredniče.

U broju 109 „Narodne Tribune" objelodanjeno je pismo nekih članova Glazbenog Društva „Hartić" iz Tijesna u pogledu neuspjelog izleta glazbe u Biograd n-m, prigodom oblasne skupštine i posvećenja zastave Jadranske straže.

Pošto su se pisci članka poslužili neistinom, a svrhom, da pred javnošću poruše čast ustanove, a onog „jednog jedinog", kojega za neuspjeli izlet nazivlju „zaslužnim", sumnjivo prikažu, molim Vas Gospodine Uredniče, da u interesu istine uvrstite u narednom broju „Narodne Tribune" sljedeće:

Nije istina, da zaslugom „jednog jedinog" Glazbeno društvo „Hartić" u Tijesnome nije prisustvovalo svečanostima u Biogradu n-m kad takva i slična pitanja po propisima društvenih pravila moră da rješava cijelokupna društvena uprava, što je i ovom prigodom učinjeno.

Zašto je uprava društva zaključila ne ići u Biograd, to je poznato svim društvenim članovima, jer su na ovo bili, dan prvo samog izleta obaviješteni. Ne stoji da su svi izvršujući članovi bili, da se ide, kad je baš usljed zapreke pojedinaca i nastala u tome teškoća.

Bez obzira na sve ovo, Uprava će društva i nadalje ovakva i slična pitanja rješavati po svojem nahodjenju bez obzira na želje pojedinaca, koje nekad potiču iz ličnih interesa, pak u koliko su pojedincima ovakve odredbe teške, preporučam im da društvo napuste, jer od takvih koristi nema.

Upozoravam ih medjutim, da su se predmetnim pismom štampanim u prošlom broju „Narodne Tribune" ogriješeli o društvena pravila pak u koliko ovo zbilja od istih potiče, (ako se možda ne radi o podvali sa strane trećih) pozivljem ih, da mi se kao društvenom predsjedniku u roku od 3 dana, od dana oglašenja ovog članka prijave i opravdaju prestup počinjen svojim pismom u ovom listu štampanom.

Izvolite Gospodine Uredniče primiti izraz moje zahvalnosti uz poštovanje:

GELPI BRUNO
predsjed. Glazbenog društva „Hartić"

SIBENIK - BIOGRAD - RAB, Parobrodom brze pruge
REDOVITI IZLETI WEEK-END KARTE
ZA BIOGRAD Polazak iz Šibenika: subotom u 23 s. dol. u Biograd u 1 sat, nedjeljom u 7 sati dol. u 10.35 s. — Polazak iz Biograda: nedjeljom u 15.45 sati dolazak u Šibenik u 18.30 s., ponedjeljkom u 2 s. dol. u 4 s. Cijena 20 D.
ZA RAB Polazak iz Sibenika subotom 23 s. dolazak Rab nedjelja 6 s. Polazak iz Raba nedjelja 20.45 s. dol Šibenik ponedj. 4 s. Cijena 80 D.
Dozvoljena vožnja u I ili II kl. i samo za naše državlj. uz legitimaciju.
Sezlone za ove izlete bezplatno. **Opravništvo.**

Grand Hotel »ILIRIJA« Biograd
Svake nedjelje Umjetnički KONCERTI prvaka svjetskih kazališta
Radnim danima Tonfilmske produkcije
Jazzband *Ples na plaži.*

GRADSKE VIJESTI

ŠIBENSKA OPĆINA je povodom mrti Don Frane Bulića Splitskoj opini uputila telegram, u kome joj ajavljuje saučešće.

Odlazak veslačke reprezentacije u Lucern

Danas u 24 s. sa parobrodom „Kumanovom“ „Karađorđem“ „Jugoslavijom“ kreće veslačka reprezentacija za Lucern na utakmice za veslačko rvenstvo Evrope. Reprezentacija će i preko Venecije i Milana za Lucern. od P. Š. K. „Krke“ putuju 13 osoba eslača i vođstva.

Jedan predlog

U interesu Šibenskih kupališta „Jarije“ „Paklene“ i raznih autogaraža ilo bi dobro da na neki pogodan način bavjeste putnike koji dolaze „Kumanovom“ „Karađorđem“ „Jugoslavijom“ drugim turističkim parabrodima, o vim pogodnostima cijenama i veza za kupanje i razgledanje slapova rke. Moglo bi se na pr. pomoću ampanih letaka, koji bi se djelili na arobrodu, ili istakli na vidnom mistu, obavijestiti putnici na vrijeme ve što Šibenik njima može da ruža. Strancima bi se time u velike lašlo u susret, jer bi oni znali, sa me mogu računati, i gdje mogu a idu,

MOLIMO DA SE ISPRAVI. U prosm broju našega lista u izvještaju sjednice veslačkog saveza pogrješo je stavljeno da će utakmice koje se održati krajem augusta ili poetkom septembra biti prvenstvene. će utakmice biti prijateljske, a boće se za pehar g. Anđelinovića.

U upravi J. Vesl. saveza osim oslih članova imenovan je svojedobno g. Dr. K. Ježina.

POVRATAK FERIJALNE KOLONIE IZ BIOGRADA NA MORU. U pojedljak ujutro stigla je u naš grad rijalna kolonija osječkoga Pododbo Narodne Zaštite, koja je boravila jesec dana u Biogradu na našemu dranu, pa ubrzanim vlakom prosljeila preko Zagreba za Osijek. Kolonije bila upravo uzorno organizovaa, dnevno se kupala dva puta, a saki kolonisti bili su izvrsnoga zdrav a kroz čitavo vrijeme, što je najboa i svjedodžba i reklama za ovdaje naše odlične zdravstvene prilike. oda kolonije g. R. F. Magjer sa svom suprugom pravom roditeljskom brigom kupili su oko sebe povjere djecu i mladež, što je svima upalo u oči nailazilo na svačije divljenje i pošvanje. Vođa kolonije iskoristio je priliku i već sada sve uredio za bovak kolonije za godinu 1935., kada doći ovamo po četvrti put.

U UTORAK JE BORAVIO u Šibeniku g. Gny Radenae francuski konul u Bremenu. G. Radenae je bio sjeo u Hotelu „Krka“ a ostao je dan, pa zatim produžio za Trogir Split.

JUČE JE U NAŠ GRAD STIGLO autobusom „Dumoulin“ iz Francuske 20 Francuza. Izletnici su došli iz Dubrovnika. Razgledali su slapove Krke“ i znamenitosti grada i zatim poslijedili put za Sjevernu Dalmaciju.

NA SOKOLSKOM SLETU U ZAGREBU posebnim vozom otputovala je sinoć velika skupina naših sokola i sokolica iz Šibenika i okolice sa svojim zastavama.

U svemu je do sada otputovalo sa 14 posebna voza 1800 sokola i prijatelja sokola.

Tako će Šibensko-Zadarska sokolska župa biti zastupana na sletu u Zagrebu u jednom lijepom broju.

Slab promet stranaca u Šibeniku

i šta o tome pišu zagrebačke „Novosti“

Ovogodišnja ljetna sezona po statistikama bila je u pogledu prometa stranaca na našem Primorju mnogo bolja nego prošla. Pa ipak mi vidimo u Šibeniku vrlo malo turista, iako je ovo grad koji ima interesantnih starina, lijepo kupalište, slapove Krke it.d. Okolina Šibenika je također vrlo lijepa i svi stranci bez razlike hvale prirodne ljepote okolice. I dok u drugim primorskim gradovima, manjim i manje lijepim od Šibenika ima nesrazmjerno više stranaca nego kod nas, Šibenik i njegovi građani spavaju jednim mrtvim snom, povučeni u sebe, i ne vodeći računa o tom važnom izvoru prihoda za naš siromašni grad.

Evo šta o tome pišu Zagrebačke „Novosti“ u jednom od svojih posljednjih brojeva:

„Znatan je broj gostiju u našim kupalištima i ljetovalištima iz same države. I naš svijet sve više osjeća potrebu da ljeto provede van svog redovnog mjesta boravka. U nekim, naročito manjim kupalištima Primorja, dominira domaća publika, a u većim kupalištima dominiraju stranci.

Gotovo jedinu iznimku čini Šibenik, grad, koji svojim položajem, ljepotama, starinama, okolinom, konforom, ishranom i jeftinoćom, nimalo to ne zaslužuje, tako da tamo gotovo i nema stranaca. I sada nastaje pitanje, zašto i kako je to moguće?

Indolentnost ljudi, bez ikakva interesa, povučeni, apatični, nimalo poduzetni, kritičari do apsurda, sve je to uzrokom, da je to od davnine nadasve čisto tlo, danas najpodesnije za gajenje neprijateljskih izljeva prema svemu, pa čak i prema samom sebi. Takva je inteligencija Šibenika.

Šibenik već odavna nije imao jakih ljudi, vodja, koji bi bili u stanju povesti taj iskreni i jaki dio našega naroda stazom dobra k napretku, blagostanju i sreći. Žalosno, ali je tako! Otuda ono veliko zlo, koje se danas ovija nad Šibenikom, a koje se osjeća na svakom koraku u formi osame, blijedila i pustoši, ukratko „mrtva grada“, kome, posve jasno, niko neće...“

Dakle eto šta o nama misle u Zagrebu! I to nije pogrešno! Ovome članku iz „Novosti“ svaki je komentar izlišan, jer je već u njemu skoro sve rečeno. I to točno rečeno.

Pisac ovih redaka, imao je prilike da razgleda većinu naših boljih parobroda, Jadranske i Dubrovačke plovidbe. Na svim parobrodima bile su slike kojima su reklamirana primorska mjesta i ljetovališta. Ali nažalost na nijednom nije bila ni jedna sličica o Šibeniku i njegovim interesantnostima i znamenitostima, niti pak ikakva bilješka. Dakle ne reklamira se nimalo, i ako je to preko potrebno. To je jedna stvar.

Druga stvar: Bar malo pažnje mora se posvetiti uređenju grada a naročito čistoći i higijeni. Mi znamo da opština nema mnogo para. Ali smo ipak uvjereni da se može bar malo uraditi na uređenju i čistoći grada. Neka nam posluži kao primjer mali grad Metković, koji je pred par godina bio vrlo neuređen i zapušten. Opština je i tamo vrlo siromašna. Pa ipak ta varoš je za ovo nekoliko godina, zahvaljujući agilnosti i umješnosti jednog jedinog čovjeka, Dr. Mate Košćina, uređeno tako, da je postalo jedno lijepo uređeno i čisto mjesto. Kao što rekoh opština je bila siromašna, a ipak je namakla sredstva da ovo uredi, i to evo na koji način:

Za psovanje na javnim mjestima kažnjavano je svako lice bez razlike, sa 50.— din. Za bacanje smeća (makar to bilo komad papira) i pljuvanje 2.— din. i t. d. Ove su se naredbe striktno sprovodile, i na taj način se došlo do jednog lijepog prihoda. A zašto nebi i mi pronašli jedan takav sličan način, te gradu dali malo dostojniji izgled. pa ga na taj način učinili privlačnijim za strance.

To su samo dvije stvari između mnogih drugih, koje bi trebalo neodložno popraviti. Isto tako onaj već davno projektovani hotel na kupalištu „Jadrija“ mogao bi se sazidati i to recimo na način na koji je i sama „Jadrija“ svojedobno sagrađena. Ali da to uradimo, trebali bi da se okanimo svih mana koje su navedene u „Novostima“. Samo se bojim da će to biti dosta teško, i da će trebati dosta vremena, dok do toga dođe. M.

NEZGODA NJEMAČKIH IZLETNIKA U GOSPIĆU. Jednoj grupi od 20 izletnika Bečlija, koji putuju na autobusima preduzeća „Zuklin i Komp.“ desila se je 25 t. m. po odlasku iz Šibenika nezgoda, t. j. prsla im je osovina na automobilu. Kako se taj dio nije mogao dobaviti kod nas, oni su se zadržali puna 4 dana u Gospiću, sve dok nije osovina stigla.

IZLET ZA RAB

Poslije uspjelih izleta u Kotor, Dubrovnik i Biograd, na kojima je odaziv publike bio vrlo veliki, i na kojima je ova pokazala da ima smisla za ovakve izlete, sa više strana čuli smo želju, da bi se organizovao jedan izlet za naše lijepo jadransko kupalište Rab. Sa jednim udobnim parobrodom na pr. „Prestolonasljednikom Petrom“ jedne nedjelje mogao bi se prirediti taj izlet, i mi smo uvjereni da bi isti uspjeo. Jadranska straža sa svojim horom, ili M. F. D. „Kolo“ u saradnji sa sokolskom glazbom mogli bi da prirede na Rabu koncerat, te bi tako i finansijski i moralni uspjeh ovoga izleta bio sigurno veliki i potpun.

Rab sa svojim prirodnim ljepotama i svojim divnim plažama privlači sve više turista, tako da je ove godine na drugom mjestu po broju stranaca između svih naših jadranskih ljetovališta.

Najljepše bi bilo kada bi se Jadranska Straža, M. F. D. „Kolo“ i Sokolska glazaa solidarisali te zajednički priredili ovaj izlet.

Mi se nadamo da će pomenuta društva i Jadranska plovidba prihvatiti naš prijedlog, i da će u najskorijem vremenu prirediti ovaj izlet.

Službeni Glasnik

UDRUŽENJA TRGOVACA

za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 1443.

Na osnovu. medjunarodnog sporazuma dato ovlaštenje carinarnicama u Bidenbachu, na stanici u Posavi, Bad Schandău, u Salzburgu i na stanici u Oderbergu za otpravljanje šljiva sviju vrsta oduzeto sa djelovanjem od 1. juna 1934 godine sa strane Ministarstva finansija Rajha.

U P R A V A.

Nedjeljni izlet za Brač

Ovdašnje agilno otpravništvo Jadr. plovidbe, da bi izašlo građanstvu u susret priređuje u nedjelju izlet za lijepo ostrvo Brač uz vrlo popularne cijene. *Polazak će biti u 6.30 sati*, a stići će se u Supetar na Braču oko 11 sati. Izletnici će imati priliku da razgledaju čuveni mauzolej Petrinovića, i mnoge druge znamenitosti a osim toga će uživati u prirodnim ljepotama Brača i lijepe pjeskovite Supetarske plaže. Zatim će se predveče krenuti za prekrasni Sutivan i Milnu kako bi se i ta naša lijepa ljetovališta razgledala. Na brodu će biti orhestar, koji će za sve vrijeme puta svirati, a ići će se sa udobnim parobrodom „Trogirom“. *Cijena odlaska i povratka je svega 30 din.* U Šibeniku se stiže u 24 s. Na brodu se može dobiti ručak i večera uz vrlo niske cijene.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
— Opravništvo Šibenik —

priređuje svake Srijede i Subote

„Noći na moru“
iz Šibenika odlazak u 21 s.
povratak u 24 s.
Glazba, ples i buffet na brodu
Cijena Din. 5.-

priređuje u nedjelju 5-VIII 1934

IZLET
2 puta za Zlarin
u j u t r o
odlazak iz Šibenika u 8.30 s.
povratak u 12.30 sati.
p o s l j e p o d n e
odlazak iz Šibenika u 14 s.
povratak u 8.30 sati
za Skradin i slapove Krke
Polazak iz Šibenika u 15 s.
„ sa slapova u 18 s.
„ iz Skradina u 19 s.
Cijena za odlazak i povratak D. 12
Opravništvo.

SPORT

„Osvit“ rez. - „Gravljan“ 3:1 (2:0)

U nedjelju 29 ov. mj. održana je u Tijesnu prijateljska utakmica između Osvitove rezerve i „Gravljana“ iz Tijesna, koja je završila velikom premoći mladih „Osvitaša“.

Pred više od 1000 gledalaca „Osvit“ izlazi na teren burno pozdravljen od tamošnjih kibica, a osobito iz okolišnih sela koji su cjelo vrijeme za njih navijali. Odmah zatim dolazi momčad „Gravljana“ također lijepo pazdravljena. — „Osvit“ već u početku neprestano prodire na vrata protivnika, ali obrana „Gravljana“ je na mjestu. „Osvitu“ ipak uspjeva u I. poluvremenu da poluči dva lijepa gola. — U II. pol. igra je ravnopravna, „Gravljanu“ uspjeva po Ristiću da poluči počasni goal. „Osvit“ stalno navaljuje te Luketa iz vrlo teške pozicije zabija jedan lijep i neobraniv goal.

Utakmicu je sudio g. Dr. Kulušić strogo i objektivno. M. B.

UREDNIŠTVU NARODNE TRIBUNE
Šibenik

Na temelju zakona o štampi glava peta, član 26, izvolite u dojdućem broju Narodne Tribune donijeti slijedeći ispravak.

Na moje priopćeno pod naslovom:

„Prigodom dvostrukog jubileja vlč. d. K. Stošića 1884 1909 1934“

don Krste Stošić je svojim svojstvenim načinom nastojao u broju 96 Narodne Tribune od 12 VI t. g. na drugoj strani, a u stupcu 2, 3 i 4, da moje tvrdnje pobije i prikaže kao laž ne.

Da to nije tako, izjavljujem:

1) Nije istina da su nastala neprijateljstva kad je don Krste tražio novac, nego je istina da su nastala neprijateljstva usljed poznatog ispada don Krste u školi, dne 22 I 1931 g. radi kojeg sam morao don Krstu, dne 29 I-31 u sjednici uč. zbora opomenuti. Dakle, neprijateljstvo je nastalo od strane don Krste i to osobito nakon objave u „Novoj Zori“ i nakon provedene istrage dneva 16 IV 1931.

2) Nije istina da sam ja morao gosp. T. G. jamčiti radi nekih usluga i kućnog prijateljstva, nego je istina da me je don Krste pozvao sobom da budem svjedok pri uručenju itd. itd. Don Krste sve navađa sigurnošću piljarice bez ikakva temalja i dokaza. — Ali da, don Krste sve zna, u njega je sjajan ferc!.

3) Nije istina da je don Krste davao novac na 10%, već je istina da je davao novac na 12%, a kako je sam priznao, nametnuto je još 2%, dakle 14%.

4) Nije istina da je don Krste mene opominjao da se stvar rijesi bez suda, već je istina baš protivno. Kad se je tražilo don Krstu, slao bi advokatu, a kad bi se tražilo advokata, slao bi don Krsti. Dakle don Krste je izbjegavao svako zbliženje i učinio je sve onako kako je bilo priopćeno.

5) Nije istina što don Krste tvrdi da sam ja njega isplatio tek u maju mjesecu ove godine, već je istina da sam ja njega isplatio još u augustu prošle godine, i to sa viškom od 144·50 dinara. Ne samo da mi don Krste taj višak nije povratio, nego je opet tražio zaplijenu vrhu 164·89 dinara što mi je bilo oduzeto u martu, a ne u maju o. g. Time mi je don Krste preuzeo 309·39 dinara više nego li je sud dosudio, jer je računao kamatu na kamatu i kamatu na troškove koje još do oktobra mjeseca p. g. nije bio platio. Bilo bi jednom već i vrijeme da mi don Krste spomenuti višak povrati, a da ne zaboravi potvrdu podmire i povrati pro forma potpisanu mjenicu jer . . .

6) Nije istina što don Krste tvrdi da sam ja naert „Pogled sa Kamenara“ darovao nekom škol. nadzorniku, već je istina da sam ga izradio isključivo za društvo Šubićevac, a da je to tako, evo dokaza:

Gosp. Luki Miličiću, naduč. u Šibeniku

Društvo Šubićevac na svojoj sjednici 22 o. mj. izrazilo Vam je najveću zahvalnost što ste velikim trudom i marom izradili „Kartu Šibenik i okolica, pogled s Kamenara“, koju je ovo društvo multiplciralo, da zainteresuje širu publiku, osobito mladež, za prirodne ljepote šiben. okolice.

Također je na istoj sjednici zaključeno pozvati Vas u upravu društva kao člana.

Šibenik, 30 rujna 1935.

Predsj. Blažević. Tajn. D. K. Stošić

Iz ovoga se može don Krste uvjeriti, da je njegova tvrdnja kriva. Pošto je društvo Šubićevac, dotično don Krste, napravio klišé, original je ostao suvišan s kojim sam imao pravo da raspolažem. Ondašnji predsjednik učiteljskog udruženja gosp. K. N. zamolio me je da original poklonim učitelj. udruženju, što sam dragovoljno učinio. Udruženje je kartu razapelo na platno, postavilo štapiće i darovalo ondašnjem škol. nadzorniku.

7) Nije istina da sam ishitrio fantastične račune, već je istina da sam premalo računao. Istina je da ste pojedine komade do naplate troškova prodavali po 5, a kasnije po 3 dinara.

8) Sve ono što sam priopćio pa i o ispadu u crničkoj osnov. školi, don Krste je zanijekao i čak se razmeće hvalom, a ja opet potvrđujem sve ono što sam napisao da je baš onako i nikako drukčije, inače bi me u protivnom slučaju don Krste bio tužio za klevetu.

U Šibeniku, 15 juna 1934.

LUKA MILIČIĆ upr. osn. šk.

Bata i Karaganjan

Primamo i uvrćujemo:

Gospodine uredniče! Vi ste nedavno objelodanili vrlo značajan članak pod gornjim naslovom iz pera g. R. F. Magjera, koji važi kao dobar poznavaoc naših javnih socijalnih prilika u Jugoslaviji, a da i ne spominjem njegov bogati pjesnički rad, cijenjen i izvan granica naše države. Čitajući taj dobro smišljeni članak, iskreno sam se, a i mnogi drugi veselio, jer „Narodna Tribuna“ rijetkom ljubavlju promiče interese čitave Dalmacije, vazda gradi i izgrađuje, pa kako spomenuti pisac dobro primjećuje: treba se rádom uhvatiti u koštac, a novce pustiti u promet, jer je to najsigurniji put, sređivanju zloglasne „krize“, koju podižavaju pojedini puzavci i prema gore i prema dolje svojim većitim „ja“, svojim narivávenijem pustim riječima i svojom igrom „gospodstva“ od čega šira javnost nema nikakove koristi, već samo štete. Pogotovo od toga trpe radini ljudi, jer im se bacaju potajno klipovi prednoge i ozlovoljuju u plemenitom nastojanju.

I Batta i Karaganjin dokazali su svojim imutkom i djelotvornim radom kada se hoće, da se i . . . može.

Batina tvornica i prodavaone cipela i pneumatike žive, a Karaganjin je svojim velebnim hotelom „Ilirija“ te modernim kupalištem oživio i pomladio stari hrvatski krunidbeni Biograd na našemu Jadranu.

Svaka im zato čast, sljedujemo ih u radu i pomažimo, jer kroz njih se koristi i Jugoslaviji i svima Jugoslovenima!

Pravdoljubac.

Zahvala Nj. V. Kraljice ferijalnoj koloniji Pododbora Narodne Zaštite iz Osijeka u Biogradu na moru.

Ferijalna kolonija osječkog Pod odbora Narodne Zaštite u Biogradu na moru pozdravila je svoju viseku društvenu pokroviteljicu, pa je primila ovaj odgovor: Beograd 20. VII. 1934. Gospodinu R. F. Magjeru, predsjedniku kolonije Pododbora Narodne Zaštite iz Osijeka u Biogradu na moru. Poštovani gospodine! Njeno Veličanstvo Kraljica primila je pozdravni telegram, koji ste izvolili uputiti u ime kolonije Pododbora Narodne Zaštite iz Osijeka prilikom dolaska na Jadran i blagovoljela je naručiti mi, da Vam na tome zablagodarim.

Ministar Dvora: Milan Antić v. r.

Inž. BRATUŽ E. J.

Istorijski razvitak lovnog prava

(nastavak) 2.

U Sloveniji su šume ispočetka pokrivale velike površine te su na temelju osvajačkog prava većinu djelom pripadale zemaljskom knezu. Ovaj ih je davao u lena (nadarbine) crkvama i plemićima, zadržavajući nad njima vrhovnu lensku vlast a često i pravo lova. Kako u Njemačkoj, tako su i ovdje knezovi postepeno proglašivali šume i ostala zemljišta lovnim zabranama, a kasnije su to činili po uzoru lenskih gospodara i niži plemići na svojim imanjima. Usljed populacije seljački je narod naseljivao iz dolina u šume i krčći ih proširivao poljoprivrednu površinu. Osim toga šume su uništavane i usljed naglog razvitka rudarstva. Da bi se stalo na put uništavanju šuma, a kroz to i uznemirivanju i stradanju divljači, izdaje car Ferdinand 1650 god. instrukciju za šumarstvo i lov, u kojoj se između ostalog propisuju detalji za čuvanje i uzgoj divljači te za nadziranje lovišta. Taj nadzor bio je povjeren šumarniku, koji je u pitanju šumarstva bio podređen upravniku kneževih imanja (vicedomu), a u stvarima lova vrhovnom lovskom uredu. Čini se da nadzor nad lovištima uije bio efikasan, što se vidi iz jednog izvještaja iz 1737 god. po kome u okolini Ljubljane lovi kogod hoće i ovlašteni i neovlašteni. Znajući te prilike knez je već prije nakanio da preda jedan dio svojih posjeda. Godine 1667 kupuje grof E. Auersperg veći dio tih imanja za 6000 forinti.

I u Sloveniji je dolazilo do stalnih sukoba između plemića i seljaka radi lova, smatrajući isti kao dio svoje „stare pravde“ te usljed nastojanja plemstva, da sve većma skuče prava seljaka u cilju nesmetanog uživanja regalnog prava lova na njihovim zemljištima. Nakon Napoleonovih ratova došlo je i tu do preokreta. God. 1853 izdan je carski patent, kojim je određeno regulisanje agrarnih odnosa između vlastele i seljaka. U vezi s uređenjem agrarnih odnosa regulisano je i pravo lova na novom principu, koji je, stojeći na načelu privatne svojine, dokinuo sredovječni regal i pravo lova načelno spojio sa pravom vlasništva zemlje.

U Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji razvitak lova u tjesnoj je vezi s razvitkom šumarstva kao i drugim zemljama, koje su poput stare Ilirije imale nekad mnogo gustih i prostranih šuma punih svakovrsne divljači. Po njima je početka svatko slobodno lovio kao što je slobodno uživao i druge šumske proizvode, pašu, žir i drvo. Onda još posvema stočarski narod, lovili su Hrvati u prvo vrijeme grabežljive zvjeri, da brane stoku od njihovih napadaja. „Poljički statut“ iz XIII. vijeka obećaje nagradu svakome, ko ubije vuka. Ovo se vidi po razvitoj trgovini s kožama. Koliko su kože bile u to vrijeme cijenjene, dokazuje i okolnost, da su se dažbine plaćale u kožama od kune (martuniae). Kuna je naslikana na hrvatskim banskim novcima, a isto tako i na zemaljskom grbu. Prof. Klajić dokazuje da se marturina davala u Posavskoj Hrvatskoj (Slavonija). Gradovi na kvarnerskim otocima obećali su Mlecima (1018) danak u kožama od lisica i kuna, a Zadar (1202) u kožama od kunića (cuniculae). Osim na divlju zvjerad lovilo se i na korisnu divljač, ispočetka svatko slobodno i neograničeno, kasnije po principima rimskog prava. Još kasnije postaje lov na korisnu divljač isključivo pravom kralja, a jačanjem moći plemstva prelazio je lov sve više u njihove ruke kao u ostalim zapadnim zemljama. Još neko vrijeme mogli su seljaci loviti zvjerad, ali u 14 vijeku već je lov postao isključivim pravom plemstva.

I ovdje je lov izgubio svoj prvobitni privredni karakter i postao otmenom zabavom plemića, a vršenje lova pripravom i vježbom za junačke ratne podvige. Iza toga se i tu odigrava već spomenuti proces, koji počinje s proglašenjem lova regalom, a završava s time, da se plemstvo kroz lovno pravo postepeno počelo smatrati i vlasnicima seljačkih šuma, nad kojima je s početka imalo samo izvjesna prava vrhovnog nadzora i jurisdikcije. Seljaci postadoše kmetovima vlastelina i ostadoše im samo servitutna prava u šumama, koje su nekad bile njihovo vlasništvo. U 16 vijeku dekretom kralja Vladislava (1504 g.) i zakonskim putem se potvrđuje regalno pravo lova te se naređuje, da je u buduće slobodno lov loviti samo plemiću, koji je stekao hrvatski indigenat (plemički naslov); seljaku, a zak. čl. XXII Karla III od 1729 i građaninu to je bilo zabranjeno. Jedino je u Dalmaciji pod latinskim utjecajem ostalo i dalje pravo nošenja oružja i lovljenja slobodno, što se u punoj mjeri iskorišćavalo. Ta je sloboda lova davala i do potpunog uništenja divljači, naročito ptica selica, dok nije konačno i vodje sloboda lovljenja ograničena barem u pogledu vremena i načina lovljenja najprije nar. od 21-III 1832 god. a zatim nar. od 24 I. 1859 i zakonom od 20 XII. 1874.

Opšte političke, ekonomske i socijalne prilike toga vremena (Turčin, Venecija i neprestane borbe unutrašnje i s vanjskim neprijateljem) najteže je osjećao kmet, koji je, lišen ovih svojih prava i osjećajući na svojim imanjima terete i štete od divljači, na kraju pribjegao pobuni. „Mužka punta“ kmetova Zagorja, Kranjske i Štajerske „za stare pravice“ krvavo je ugušena g. 1573.

(svršće se)

Prodaje se jedrilica građena 1932 god. u potpunom redu. Dužina 4.75 m, širina 1.60 m. Jedra 12.25 m². Cijena umjerena. Upitati kod uprave.

Traži se suhu konobu srednje veličine. Obratiti se odmah tiskari Vitaliani.

Štampa i izdavač: Odlik. Graf. Zavod T. D. E. VITALIANI i SIN, Šibenik

Odgov. urednik: Hamilkar Vitaliani